

Příloha č. 1 ke školnímu vzdělávacímu programu Škola zábavou i prací č. j. ZŠChl- 82 /2016

Obsah

Školní vzdělávací program pro ŠD	1
1. Charakteristika ŠD.....	1
1. Hygiena a bezpečnost v ŠD	2
2. Ekonomické, materiální a personální podmínky ŠD.....	2
3. Cíle ŠD a kompetence	3
4. Kompetence	4
6. Obsahy a formy činnosti ve školní družině	4
7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	5
8. Průřezová témata ve školní družině	6

Školní vzdělávací program pro ŠD

1. Charakteristika ŠD

Školní družina má dvě oddělení s kapacitou 60 dětí.

ŠD využívá tyto prostory: hernu v přízemí a druhou hernu v prvním poschodí, počítačovou místnost, chodbu a tělocvičnu. V případě pěkného počasí využívají děti hřiště před školou. Chodívají také na vycházky do okolí.

V dolní místnosti je nový nábytek, který je uzpůsoben pro volný čas dětí. Herna je vybavena umývacím koutem, odpovídajícím zářivkovým osvětlením a dostatečným množstvím oken pro větrání. Pro odpočinkovou a relaxační činnost děti využívají koberec, který je pravidelně vysáván a PVC myté mokrou cestou. V místnosti je pohovka s polštáři. V rámci společenských a kolektivních her děti využívají stolní hry, Lego a stavebnice. V místnosti je umístěna skříň s televizorem, DVD přehrávačem a CD přehrávačem.

Druhá část je vybavena a zařízena jako učebna pro výtvarné činnosti, stolní hry a aktivity.

V odpoledních hodinách je zajištěn pitný režim.

Školní družina nabízí činnosti, které svým obsahem a zaměřením navazují na cíle základního vzdělávání. Podporuje utváření a prohlubování klíčových kompetencí, záměry směřující k činnostem ŠD (k osobnostní výchově, k problematice zdraví a jeho upevňování, k ochraně přírody, k rozvoji dovedností, postojů...)

Školní družina je určena pro žáky 1.- 5 ročníku. Děti jsou vedeny ke vzájemné spolupráci a toleranci. Vztahy mezi dětmi se prohlubují a upevňují, a proto se v naší škole vyskytuje méně negativních jevů.

Lékárnička pro první pomoc je umístěna v místnosti v prvním patře a je přístupná k ošetření v dopoledních i odpoledních hodinách. Vychovatelka je proškolený zdravotník školy.

1. Hygiena a bezpečnost v ŠD

Do klidového režimu po obědě je zahrnut odpočinek s četbou nebo poslechem, výtvarná nebo hudební chvílka.

Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, ŠJ, na hřišti, při vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP.

V případě úrazu jsou opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti. ŠD má zpracován a každoročně obnovován řád ŠD, používá roční plán ŠD, měsíční plány. Vychovatelky spolupracují na plánu školy a přizpůsobují se školním akcím.

K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy. Naučit je asertivně řešit konflikty – bránit se šikaně a patologickým jevům. Vychovatelka je nápomocna při řešení problému žáků. Vychovatelky se v případě potřeby účastní třídních schůzek, konzultací. Jsou seznámeny s preventivním programem ZŠ o šikaně a ochraně zdraví.

2. Ekonomické, materiální a personální podmínky ŠD

Ekonomické: Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu obce pro ZŠ. Prostředky na mzdy vychovatelek sleduje a každoročně přehodnocuje podle stavu žáků ve ŠD ředitelka ZŠ, prostředky jsou poskytovány krajským úřadem.

Materiální : Pro úspěšnou pedagogickou práci jsou důležité nejen činnosti, které žákům nabízíme, ale také materiální podmínky, v nichž s nimi pracujeme (prostory, pomůcky, nábytek a jiné nezbytné vybavení našeho zařízení).

K nezbytným požadavkům na prostředí, ve kterém probíhají činnosti volného času žáků patří:

- bezpečnost
- snadné udržování pořádku a čistoty
- nehlučnost, řádné osvětlení
- dostatek prostoru

Školní družina na naší škole všechny podmínky splňuje.

Personální: Vychovatelky splňují kvalifikační předpoklady pro výkon své profese, každoročně se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogů, využívají samostudium dle zákona č.563/2004 Sb. k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD. Dle možností vedou zájmové kroužky žáků dle vlastní specializace a osobního zaměření (sportovní hry pro chlapce i děvčata, výtvarné kroužky, keramika, práce na PC).

Vychovatelky podporují všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje, úzce spolupracují s učitelkami a vedou žáky ke vztahu ke své obci a rozvoji venkova (účast na společenských akcích – vítání občánků, výročí školy, vystoupení pro veřejnost).

3. Cíle ŠD a kompetence

Cíle: Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy Školského zákona, navazují na cíle, stanovené školním ŠVP vlastní ZŠ. Snaží se obohacovat denní program žáka, zajistit odborné vedení při odpočinkových i zájmových činnostech a maximálně podporovat jeho individuální rozvoj.

1. **Probouzet** v žákovi kladný přístup ke škole a ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce, odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled – umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi

2. **Výrazně motivovat** nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech. Naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku, či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací. Naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje /psychohygiena/.

3. **Naučit žáka** správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům.

- oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršího mladšímu při činnostech,
- samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému,
- rozvíjet kamarádství,
- vést ke komunikaci,
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- vést k toleranci ke spolužákům jiné kultur, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku.

4. **Naučit žáka** správnému chování k zaměstnancům školy, občanům obce a ostatním dospělým.

- oslovování a zdravení, poznat rozdíl od zdravení známých dětí, žádost o pomoc při
- doučování, zdravení a pomoc starším občanům v obci – setkávání se při schůzkách, výstavách, vystoupeních, apod.,
- rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením, využití
- minimálního preventivního programu školy,
- vést k toleranci a k ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám,
- vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem.

5. **Vést žáka** aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě.

- učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný,
- účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy,
- seznamovat se a podílet se na ochraně přírody,
- využívat akcí minimálního preventivního programu školy,
- využívat vycházek a výletů do okolí k hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny.

4. Kompetence

Kompetence jsou utvářeny v celém průběhu celého období navštěvování ŠD od 1. třídy.

1. **K učení** - žák pochopí nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her a výukových programů na PC, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, používá internet .
2. **Komunikativní** – žák je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuze.
3. **Sociální a personální** – podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ní požádá .
4. **Občanské** – respektuje přesvědčení jiných lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností seznámí se s řádem ZŠ a ŠD, Úmluvou dětských práv spojenou s povinnostmi, aktivně se zapojuje do kulturního života školy / besedy, dny otevřených dveří ZŠ, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy /Den země, třídění druhotných surovin, sběr starého papíru, hliníku, vršků z Pet lahví/.
5. **Pracovní** – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, využívá svých získaných zkušeností a dovedností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání, v oblasti využití počítačové techniky se zapojuje do přípravy na vyučování formou opakování nabytých vědomostí využitím školních výukových programů, umí zadat jednoduché vyhledávání na internetu.

6. Obsahy a formy činnosti ve školní družině

V zájmovém vzdělávání se stanovuje náplň práce školních družin takto:

- činnosti pravidelné
- příležitostné akce
- spontánní aktivity
- odpočinkové činnosti
- příprava na vyučování – po dohodě s rodiči

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností. Jsou to besídky, výlety, slavnosti, akce o víkendech.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry žáků.

Odpočinkové činnosti chápeme nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek.

Příprava na vyučování – využívání didaktických her a internetu v počítačové místnosti, tematických vycházek, besed, návštěv kulturních programů a soutěží.

7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Naší snahou je vytvořit každému žákovi podmínky pro rozvoj jeho osobnosti. Prostředí a postupy by měly usnadňovat osobnostní a sociální rozvoj žáka. Žákům s problémy je třeba pomoci zvýšenou motivací, věnovat jim více pozornosti a výrazně kladně je hodnotit i za malé dílčí pokroky v činnosti. I ve volnočasových aktivitách je jim věnována zvláštní pozornost. Rodiče dětí se SVP se dohodnou s paní vychovatelkou na rozvíjení zájmových aktivit v odpoledních hodinách. V případě, že je žákovi přidělen asistent pedagoga i pro zájmovou činnost, domluví se s rodiči a s vychovatelkou školní družiny o společném postupu v rozvoji žáka.

Nadané děti se lépe zviditelní při různých soutěžích a činnostech ŠD, kde jim paní vychovatelka přidělí náročnější úkoly a práci nejen při samotné soutěži, ale také při její organizaci. Nadané děti mohou připravit a organizovat akce pro ostatní žáky.

Obsah výchovy a vzdělávání je inspirován kapitolou RPV pro první stupeň „Člověk a jeho svět“, je tvořen dle podmínek typu školy s ohledem na umístění školy.

1. Místo, kde žijeme - domov:

- okruh rodiny a jejich členů, organizace života rodiny, posílení vztahu k rodině, výroba dárků pro členy rodiny
- škola, vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole /dny otevřených dveří /
- obec: obec, kde žijeme - důležitá místa v obci, OÚ, obchod, pošta, knihovna, kaple, prezentace školy v obci
- region: Slezsko – Opavsko
- naše vlast : besedy, pojem vlastenectví – národ, vysvětlení historie, Praha – hl. město,
- ostatní významná místa a města v ČR

2. Lidé kolem nás :

- soužití lidí v rodině, v kolektivu družiny, v zaměstnání, na ulici
- základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura – etnika.

- chování mezi lidmi: pravidla slušného chování /umím pozdravit starší, chováme se správně i ke spolužákům, principy demokracie /řekni mi svůj názor, budu naslouchat, mám problém – vyslyš mě /
- vlastnictví, soukromé /neber, co není tvé/, veřejné /máme společné zařízení a hry, o které pečujeme
- právo a spravedlnost:
- základní lidská práva a práva dětí, související povinnosti dle brožury –Dětská práva – vím, co smím

3. Lidé a čas :

- správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času
- rozdělení ročních období do zájmových aktivit /pouštění draků na podzim
- sáňkování, zimní radovánky v zimě, jarní hry – probouzení přírody na jaře, letní aktivity

3. Rozmanitost přírody:

- pořádat tematické vycházky do okolí školy, výchova k ekologii, třídění odpadu, sběr papíru, besedy o přírodě, návštěva lovecké chaty, besedy s myslivci

4. Člověk a jeho zdraví:

- podílet se na minimálním preventivním programu školy a prevenci, chránit si své zdraví a zdraví kamarádů,
- zvládnout poskytnout první pomoc, naučit používat potřebná telefonní čísla,
- získávat dovednosti v jízdě na kole a znalosti v oblasti dopravní výchovy

8. Průřezová témata ve školní družině

Osobnostní a sociální výchova - utváření praktických životních dovedností - komunitní kruh, pravidla soužití v herně školní družiny - modelové situace – pravidla kooperace.

Výchova demokratického občana – spolupráce s hasiči, s policií ČR, s dobrovolnými spolky v obci, s obecním úřadem, akce pro veřejnost /Zpívání u vánočního stromu, vánoční výstavka, Masopust, Den matek/.

Multikulturní výchova - přátelské vztahy mezi lidmi, třídní pravidla, komunitní kruh, humanitární sbírka – Fond Sidus, Chrpa, spolupráce s MŠ a ZŠ Velké Hoštice.

Mediální výchova – prezentace na veřejnosti, příspěvky pro školní časopis Školáček, výtvarné práce dětí, ankety, pozvánky, fotogalerie.

Základní a Mateřská škola Chlebičov, příspěvková organizace
Školní 105, 747 31 Chlebičov
IČ: 71 002 006

Environmentální výchova – sběr starého papíru, úklid okolí školy, využití odpadového materiálu ve výtvarných činnostech, sběr hliníku, sběr víček z Pet lahví.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – akce školy /Den Evropy, Halloween, Masopust/

Zpracovala:

Zuzana Slavíková, vedoucí vychovatelka

Účinnost od: 1. 9. 2016

Milena Šíroká, ředitelka ZŠ a MŠ